Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)

27. april 2023*

»Præjudiciel forelæggelse – samarbejde om civilretlige spørgsmål – forordning (EU) nr. 1215/2012 – kompetenceregler i forsikringssager – artikel 15, nr. 5) – mulighed for ved aftale at fravige disse kompetenceregler – artikel 16, nr. 5) – direktiv 2009/138/EF – artikel 13, nr. 27) – begrebet »store risici« – aftale om kaskoforsikring af skibe – værnetingsaftale indgået mellem forsikringsgiver og den sikrede – muligheden for at gøre denne klausul gældende over for den sikrede – lystfartøj, der ikke anvendes i erhvervsmæssigt øjemed«

I sag C-352/21,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Østre Landsret (Danmark) ved afgørelse af 27. april 2021, indgået til Domstolen den 28. maj 2021, i sagen

A1,

A2

mod

I,

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling),

sammensat af dommer T. von Danwitz, som fungerende formand for Sjette Afdeling, og dommerne A. Kumin (refererende dommer) og I. Ziemele,

generaladvokat: J. Richard de la Tour,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

– Europa-Kommissionen ved S. Noë, H. Tserepa-Lacombe og C. Vang, som befuldmægtigede,

* Processprog: dansk.

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 15, nr. 5), og artikel 16, nr. 5), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EUT 2012, L 351, s. 1).

2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem på den ene side A1 og A2, to fysiske personer med bopæl i Danmark, og på den anden side I, et forsikringsselskab med hjemsted i Nederlandene (herefter »forsikringsselskabet I«), vedrørende gyldigheden af en værnetingsklausul i en aftale om kaskoforsikring af en sejlbåd.

Retsforskrifter

Forordning nr. 1215/2012

3 Følgende fremgår af 15. og 18. betragtning til forordning nr. 1215/2012:

»(15) Kompetencereglerne bør frembyde en høj grad af forudsigelighed og være baseret på sagsøgtes bopæl som det principielle kriterium. [...]

[...]

(18) For forsikringsaftaler, forbrugeraftaler og arbejdsaftaler er det ønskeligt at beskytte den svage part ved hjælp af kompetenceregler, der er gunstigere for denne parts interesser end de almindelige kompetenceregler.«

4 Kompetencereglerne i forsikringssager, der er fastlagt i afdeling 3 i forordningens kapitel II, er indeholdt i denne forordnings artikel 10-16.

5 Forordningens artikel 10 har følgende ordlyd:

»I forsikringssager afgøres kompetencen efter denne afdeling, jf. dog artikel 6 og artikel 7, nr. 5).«

6 Samme forordnings artikel 11 fastsætter i stk. 1:

»En forsikringsgiver, der har bopæl på en medlemsstats område, kan sagsøges:

a) ved retterne i den medlemsstat, på hvis område forsikringsgiveren har bopæl

b) i en anden medlemsstat i tilfælde, hvor sagen anlægges af forsikringstageren, den sikrede eller den begunstigede, ved retten på det sted, hvor sagsøger har bopæl [...]

[...]«

7 Artikel 15 i forordning nr. 1215/2012 bestemmer:

»Denne afdeling kan kun fraviges ved en aftale om værneting:

[...]

5) der vedrører en forsikringsaftale, som dækker en eller flere af de i artikel 16 nævnte risici.«

8 Forordningens artikel 16 har følgende ordlyd:

»De i artikel 15, nr. 5), omhandlede risici er følgende:

1) enhver skade
   a) på søgående skibe, på offshoreanlæg og anlæg i rum sø eller på luftfartøjer, der skyldes begivenheder, som indtræffer i forbindelse med anvendelse til erhvervsmæssige formål af disse skibe, anlæg og luftfartøjer
   b) på gods bortset fra passagerers bagage, når forsendelsen sker helt eller delvis som transport med nævnte skibe eller luftfartøjer

2) ethvert ansvar, bortset fra ansvar for fysisk skade på passagerer eller for skade på disses bagage,
   a) hidrørende fra brugen eller driften af skibe, anlæg eller luftfartøjer i henhold til nr. 1, litra a), med hensyn til luftfartøjer dog kun for så vidt lovgivningen i den medlemsstat, i hvilken luftfartøjet er registreret, ikke forbyder aftaler om værneting ved forsikring af sådanne risici
   b) for skade forårsaget af gods under transport som anført i nr. 1, litra b)

3) ethvert økonomisk tab i forbindelse med brugen eller driften af skibe, anlæg eller luftfartøjer i henhold til nr. 1), litra a), navnlig tab af fragt eller befragtningsindtægter

4) enhver risiko i forbindelse med en af de i nr. 1)-3) nævnte risici

5) uanset nr. 1)-4), alle store risici som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF af 25. november 2009 om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed (Solvens II) [(EUT 2009, L 335, s. 1)].«

9 Det fremgår af 41. betragtning til forordning nr. 1215/2012, at i medfør af artikel 1 og 2 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til EU-traktaten og EUF-traktaten, deltog Kongeriget Danmark ikke i vedtagelsen af denne forordning, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark. I henhold til artikel 3, stk. 2, i aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Danmark om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EUT 2005, L 299, s. 62) har denne medlemsstat dog ved brev af 20. december 2012 meddelt Europa-Kommissionen sin beslutning om at gennemføre indholdet af forordningen med den følge, at bestemmelserne heri anvendes i forholdet mellem Den Europæiske Union og Danmark. I overensstemmelse med denne aftales artikel 3, stk. 6, skaber en meddelelse fra Danmark gensidige folkeretlige forpligtelser mellem Danmark og Unionen (EUT 2013, L 79, s. 4).

Direktiv 2009/138

10 Artikel 13 i direktiv 2009/138 bestemmer:

»I dette direktiv forstås ved:

[...]

27) »store risici«:
   a) risici under forsikringsklasse 4, 5, 6, 7, 11 og 12 i del A i bilag I
   b) risici under forsikringsklasse 14 og 15 i del A i bilag I, når forsikringstageren i erhvervsmæssigt øjemed udøver industri-, handels- eller liberal virksomhed, og risiciene vedrører denne virksomhed
   c) risici under forsikringsklasse 3, 8, 9, 10, 13 og 16 i del A i bilag I, for så vidt forsikringstageren ligger over den talmæssige grænse for mindst to af nedenstående kriterier
      i) en balancesum på 6,2 mio. EUR
      ii) en nettoomsætning[...] på 12,8 mio. EUR
      iii) et gennemsnitligt antal medarbejdere i løbet af regnskabsåret på 250.

   [...]

[...]«

11 Forsikringsklasse 6 med overskriften »Kaskoforsikring for fartøjer til sejlads på have, indsøer og floder« i del A i bilag I til dette direktiv har følgende ordlyd:

»Alle skader på:

– flodfartøjer

– indsøfartøjer

– havfartøjer.«

Afgørelse 2014/887/EU

12 Syvende betragtning til Rådets afgørelse 2014/887/EU af 4. december 2014 om godkendelse på Den Europæiske Unions vegne af Haagerkonventionen af 30. juni 2005 om værnetingsaftaler (EUT 2014, L 353, s. 5) har følgende ordlyd:

»Unionen bør på tidspunktet for godkendelse af konventionen [om værnetingsaftaler, der blev indgået den 30. juni 2005 inden for rammerne af Haagerkonferencen om International Privatret,] desuden afgive den erklæring, der er omhandlet i artikel 21, og dermed i almindelighed udelukke forsikringsaftaler fra konventionens anvendelsesområde, dog med visse veldefinerede undtagelser. Erklæringens mål er at bevare de beskyttende kompetenceregler for forsikringstageren, den forsikrede part eller en begunstiget i sager, der handler om forsikring i henhold til [Rådets] forordning (EF) nr. 44/2001 [af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EFT 2001, L 12, s. 1)]. Udelukkelsen bør begrænses til, hvad der er nødvendigt for at beskytte den svage parts interesser i

forsikringsaftaler. Den bør derfor hverken omfatte genforsikringsaftaler eller kontrakter vedrørende store risici. Unionen bør samtidig afgive en ensidig erklæring, hvori den angiver, at den på et senere tidspunkt i lyset af de erfaringer, der indhøstes i forbindelse med konventionens anvendelse, kan revurdere behovet for at fastholde sin erklæring i henhold til artikel 21.«

13 »Erklæring[en] fra Den Europæiske Union på tidspunktet for godkendelse af Haagerkonventionen af 30. juni 2005 om værnetingsaftaler [...] i henhold til konventionens artikel 21«, der findes i bilag I til afgørelse 2014/887, har følgende ordlyd:

»Formålet med denne erklæring, som udelukker visse typer af forsikringsaftaler fra konventionens anvendelsesområde, er at beskytte visse forsikringstagere, forsikrede parter og begunstigede, som i henhold til den interne EU-ret nyder særlig beskyttelse.

1. Den Europæiske Union erklærer i henhold til konventionens artikel 21, at den ikke vil anvende konventionen på forsikringskontrakter, jf. dog nedenstående stk. 2.

2. Den Europæiske Union vil anvende konventionen på forsikringskontrakter i følgende tilfælde:

[...]

d) hvis værnetingsaftalen vedrører en forsikringsaftale, som dækker en eller flere af følgende risici, som betragtes som store risici:
   i) alle tab eller skader, der skyldes begivenheder, som indtræffer i forbindelse med deres anvendelse til erhvervsmæssige formål, på:
      a) søgående skibe, på offshoreanlæg og anlæg i rum sø eller flod-, kanal- og indsøfartøjer

      [...]

[...]«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

14 Den 15. oktober 2013 indgik A1 og A2 en købekontrakt om erhvervelse af en brugt sejlbåd til en pris af 315 000 EUR med en forhandler i Ijmuden (Nederlandene).

15 A1 og A2 tegnede ligeledes en ansvars- og kaskoforsikring for denne sejlbåd hos forsikringsselskabet I. Ved tegningen af denne forsikringsaftale, som havde virkning fra den 1. november 2013, oplyste A1 og A2 på dette forsikringsselskabs »Application form yacht insurance« dels, at sejlbåden skulle have hjemhavn i Danmark, dels, at den kun ville blive anvendt til private og rekreative formål, og at den hverken ville blive udlejet eller chartret.

16 I medfør af en bestemmelse i aftalens forsikringsvilkår kunne forsikringstager indbringe enhver tvist for en kompetent domstol i Nederlandene.

17 I maj 2018 stødte A1 og A2 på grund i Finland. I løbet af det følgende forår opdagede de skader på sejlbådens køl og skrog. I maj 2019 anmeldte de således grundstødningen til forsikringsselskabet I, der efter en taksatorbesigtigelse afviste at dække de anmeldte skader under henvisning til disses karakter.

18 A1 og A2 udtog efterfølgende stævning mod forsikringsselskabet I ved Retten i Helsingør (Danmark) med påstand om, at dette selskab skulle dække udgifterne til udbedringen af skaden, der var opgjort til 300 000 DKK (ca. 40 300 EUR). I forbindelse med denne sag påstod forsikringsselskabet I afvisning af sagen med den begrundelse, at sagen i henhold til værnetingsklausulen i den pågældende forsikringsaftale skulle have været anlagt ved de nederlandske domstole.

19 Ved dom af 19. maj 2020 gav Retten i Helsingør forsikringsselskabet I medhold i dets påstand om afvisning.

20 A1 og A2 har anket denne dom til den forelæggende ret, Østre Landsret (Danmark), med påstand principalt om hjemvisning til Retten i Helsingør og subsidiært om, at sagen realitetsbehandles ved den forelæggende ret, med den begrundelse, at den sejlbåd, der er omhandlet i hovedsagen, ikke er omfattet af artikel 16, nr. 5), i forordning nr. 1215/2012, da der er tale om et fritidsfartøj, og at det følgelig var med rette, at de anlagde sag ved en dansk domstol som første instans.

21 Nærmere bestemt har A1 og A2 gjort gældende, at kun skader på et forsikret fartøj, som anvendes til erhvervsmæssige formål, og som opstår i forbindelse med denne anvendelse, skal kvalificeres som »store risici« i denne bestemmelses forstand. En fortolkning af den nævnte bestemmelse, hvorefter alle skader på ethvert fartøj, uanset dets størrelse og anvendelse, herunder lystfartøjer, der anvendes til privat brug, skal anses for »store risici«, er i strid med de formål, der forfølges med forordning nr. 1215/2012, og navnlig formålet om beskyttelse af den svage part i aftaleforholdet.

22 Forsikringsselskabet I har bestridt den argumentation, som A1 og A2 har fremført. Selv om disse sidstnævnte er forbrugere, har de ifølge dette selskab indgået en forsikringsaftale indeholdende en bindende værnetingsaftale, hvorefter rette værneting er en domstol i Nederlandene. En sådan værnetingsaftale er tilladt i medfør af artikel 15, nr. 5), i forordning nr. 1215/2012, når en kaskoforsikring for et fartøj såsom den, der er omhandlet i hovedsagen, er omfattet af begrebet »store risici« som omhandlet i denne forordnings artikel 16, nr. 5), sammenholdt med artikel 13, nr. 27), i direktiv 2009/138.

23 På denne baggrund har Østre Landsret besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal [...] artikel 15, nr. 5, [i forordning nr. 1215/2012] sammenholdt med artikel 16, nr. 5, fortolkes således, at kaskoforsikringer vedrørende lystfartøjer, der ikke anvendes i erhvervsmæssigt øjemed, er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i artikel 16, nr. 5, og er en forsikringsaftale, der indeholder en værnetingsaftale, der fraviger udgangspunktet efter artikel 11, dermed gyldig efter samme forordnings artikel 15, nr. 5?«

Om det præjudicielle spørgsmål

24 Med spørgsmålet ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 15, nr. 5), i forordning nr. 1215/2012, sammenholdt med denne forordnings artikel 16, nr. 5), skal fortolkes således, at en aftale om kaskoforsikring af et lystfartøj, der ikke anvendes i erhvervsmæssigt øjemed, er omfattet af denne artikel 15, nr. 5).

25 Med henblik på besvarelsen af dette spørgsmål skal det indledningsvis bemærkes, at afdeling 3 under kapitel II i forordning nr. 1215/2012 fastsætter specielle kompetenceregler i forsikringssager.

26 Artikel 11, stk. 1, litra b), i forordning nr. 1215/2012 bestemmer således, at en forsikringsgiver, der har bopæl på en medlemsstats område, kan sagsøges ved retten på det sted, hvor sagsøger har bopæl, i tilfælde, hvor sagen anlægges af forsikringstageren, den sikrede eller den begunstigede.

27 I visse tilfælde giver forordning nr. 1215/2012 ikke desto mindre mulighed for ved aftale at fravige de nævnte specielle kompetenceregler i forsikringssager, og navnlig, i medfør af denne forordnings artikel 15, nr. 5), ved en aftale om værneting, der vedrører en forsikringsaftale, som dækker en eller flere af de i forordningens artikel 16 nævnte risici.

28 Det er i den foreliggende sag ubestridt, at henset til den forsikringsaftale, der er omhandlet i hovedsagen, og de risici, der dækkes af denne, kan kun artikel 16, nr. 5), i forordning nr. 1215/2012, der omhandler »store risici« som omhandlet i direktiv 2009/138, være relevant.

29 Det skal ligeledes bemærkes, at det følger af Domstolens faste praksis, at med hensyn til fortolkningen af en EU-retlig bestemmelse skal der ikke blot tages hensyn til dennes ordlyd, men også til den sammenhæng, hvori den indgår, og de mål, der forfølges med den ordning, som den udgør en del af. En EU-retlig bestemmelses tilblivelseshistorie kan ligeledes give relevante elementer med henblik på dens fortolkning (dom af 25.6.2020, A m.fl. (Vindmøller i Aalter og Nevele), C-24/19, EU:C:2020:503, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis).

30 For derfor at afklare, om der, hvad angår en aftale om kaskoforsikring af et lystfartøj, der ikke anvendes i erhvervsmæssigt øjemed, kan ske fravigelse fra kompetencereglerne i forsikringssager fastsat i forordning nr. 1215/2012, skal der ses på ordlyden af henholdsvis forordningens artikel 15, nr. 5), og artikel 16, nr. 5), på ordlyden af de relevante bestemmelser i direktiv 2009/138, som denne artikel 16, nr. 5), henviser til, og på opbygningen af disse regler, deres tilblivelse og de formål, som ligger bag (jf. i denne retning dom af 27.2.2020, Balta, C-803/18, EU:C:2020:123, præmis 32 og den deri nævnte retspraksis).

31 For så vidt angår ordlydsfortolkningen af de pågældende bestemmelser følger det af en samlet læsning af artikel 15, nr. 5), og artikel 16, nr. 5), i forordning nr. 1215/2012, at »alle store risici som defineret i [...] direktiv 2009/138« er blandt de risici, der er omhandlet i denne artikel 15, nr. 5).

32 Hvad angår begrebet »store risici« er dette defineret i artikel 13, nr. 27), i direktiv 2009/138.

33 For det første udgør risici under forsikringsklasse 4, 5, 6, 7, 11 og 12 i del A i bilag I til dette direktiv således »store risici« i henhold til denne artikel 13, nr. 27), litra a).

34 For det andet er risici under forsikringsklasse 14 og 15 i del A i dette bilag I, når forsikringstageren i erhvervsmæssigt øjemed udøver industri-, handels- eller liberal virksomhed, og risiciene vedrører denne virksomhed, omfattet af »store risici« i medfør af nævnte artikel 13, nr. 27), litra b).

35 For det tredje omhandler samme artikel 13, nr. 27), litra c), risici under forsikringsklasse 3, 8, 9, 10, 13 og 16 i del A i nævnte bilag I, for så vidt som forsikringstageren ligger over den talmæssige grænse for mindst to af de kriterier, der er opstillet i dette nr. 27), litra c).

36 Det er i den foreliggende sag ubestridt, at blandt de forsikringsklasser i del A i bilag I til direktiv 2009/138, som dette direktivs artikel 13, nr. 27), litra a)-c), henviser til, er det kun forsikringsklasse 6, som er nævnt i denne artikel 13, nr. 27), litra a), der kan være relevant. Denne forsikringsklasse omfatter alle skader på flod-, indsø- og havfartøjer.

37 Hverken den nævnte forsikringsklasse 6 eller artikel 13, nr. 27), litra a), i direktiv 2009/138 indeholder imidlertid andre præciseringer, bl.a. med hensyn til den anvendelse, som skal ske med disse fartøjer, og dette til forskel fra denne artikel 13, nr. 27), litra b) og c), som indeholder oplysninger om den virksomhed, der udøves af forsikringstageren, eller om balancesummen, nettoomsætningen eller det gennemsnitlige antal medarbejdere i virksomheden.

38 Det følger således af en ordlydsfortolkning af artikel 13, nr. 27), i direktiv 2009/138 og artikel 16, nr. 5), i forordning nr. 1215/2012, at disse bestemmelser kan fortolkes således, at alle skader på flod-, indsø- og havfartøjer, uanset om de anvendes til erhvervsmæssige formål eller ej, er omfattet af »store risici« som omhandlet i de nævnte bestemmelser.

39 Hvad angår den sammenhæng, som artikel 16, nr. 5), i forordning nr. 1215/2012 indgår i, skal det for det første bemærkes, at denne bestemmelse indledes med udtrykket »uanset nr. 1)-4)«, hvilket gør det muligt at fastslå, at nr. 1)-4) i denne artikel 16 udgør lex specialis i forhold til den nævnte artikel 16, nr. 5), og at i de situationer, som nr. 1)-4) har til formål særligt at regulere, har de forrang for dette nr. 5).

40 For det andet dækker artikel 16, nr. 1), litra a), i forordning nr. 1215/2012 bl.a. enhver skade på søgående skibe, der skyldes begivenheder, som indtræffer i forbindelse med anvendelse til erhvervsmæssige formål af disse skibe.

41 Imidlertid, og således som Kommissionen med rette har anført, må det fastslås, at såfremt enhver skade på havfartøjer, uanset til hvilket formål de anvendes, anses for »store risici« som omhandlet i artikel 16, nr. 5), i forordning nr. 1215/2012, ville denne artikel 16, nr. 1), litra a), blive frataget sit indhold for så vidt angår søgående skibe. Det samme gælder for nr. 2)-4) i nævnte artikel 16, idet disse sidstnævnte numre vedrører risici, der følger af anvendelsen eller driften af fartøjer i henhold til samme artikel 16, nr. 1), litra a), og risici i forbindelse med en af de i denne forordnings artikel 16, nr. 1)-3), nævnte risici.

42 Et sådant resultat ville stride mod EU-lovgivers hensigt om at give nr. 1)-4) i artikel 16 i forordning nr. 1215/2012 et selvstændigt indhold.

43 Ordlyden af artikel 16 i forordning nr. 1215/2012 gentager således i det væsentlige ordlyden af artikel 14 i forordning nr. 44/2001. Nr. 1)-4) i denne artikel 14, som er blevet til nr. 1)-4) i denne artikel 16, indgik imidlertid ikke i forslaget til Rådets forordning (EF) om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, forelagt af Kommissionen (KOM(1999) 348 endelig udg.), der lå til grund for forordning nr. 44/2001, og blev først indført i denne sidstnævnte forordning under den lovgivningsmæssige procedure, idet begrebet »risici« som omhandlet i artikel 15, nr. 5), i forordning nr. 1215/2012 således blev præciseret.

44 De betragtninger, der er anført i nærværende doms præmis 39-43, taler således for en snæver fortolkning af artikel 16, nr. 5), i forordning nr. 1215/2012, hvorefter skader på fartøjer, der ikke anvendes i erhvervsmæssigt øjemed, ikke er omfattet af denne bestemmelse, således at en aftale om kaskoforsikring af et lystfartøj, der ikke anvendes i erhvervsmæssigt øjemed, ikke er omfattet af denne forordnings artikel 15, nr. 5).

45 Andre kontekstuelle betragtninger understøtter denne fortolkning. For det første skal undtagelser til bestemmelser om kompetence i forsikringssager som den, der er givet ved artikel 15, nr. 5), i forordning nr. 1215/2012, således fortolkes snævert (jf. analogt dom af 12.5.2005, Société financière et industrielle du Peloux, C-112/03, EU:C:2005:280, præmis 31).

46 For det andet gør fortolkningen i nærværende doms præmis 44 det muligt at sikre sammenhængen i EU's anvendelse af Haagerkonventionen om værnetingsaftaler indgået den 30. juni 2005.

47 I henhold til punkt 2, litra d), nr. i), litra a), i den erklæring, der er nævnt i nærværende doms præmis 13, anvender EU således denne konvention på forsikringskontrakter, hvis værnetingsaftalen vedrører en forsikringsaftale, som dækker en eller flere af de risici, som betragtes som store risici, nemlig bl.a. alle tab eller skader på søgående skibe, der skyldes begivenheder, som indtræffer i forbindelse med deres anvendelse til erhvervsmæssige formål. Heraf følger, at EU til gengæld ikke anvender den nævnte konvention med hensyn til forsikringsaftaler, som dækker risici, der opstår i forbindelse med anvendelsen af søgående skibe til ikke-erhvervsmæssige formål.

48 Hvad endelig angår de formål, der forfølges med forordning nr. 1215/2012, fremgår det af 18. betragtning til denne forordning, at en forsikringssag er kendetegnet ved en vis uligevægt mellem parterne, som bestemmelserne i afdeling 3 i kapitel II i forordningen tilsigter at korrigere ved at lade den svage part nyde godt af kompetenceregler, der er gunstigere for denne parts interesser end de almindelige kompetenceregler (dom af 9.12.2021, BT (Inddragelse af den forsikrede person), C-708/20, EU:C:2021:986, præmis 32 og den deri nævnte retspraksis).

49 De regler, der er indeholdt i denne afdeling 3, har således til formål at sikre, at den svage part, der ønsker at sagsøge den stærke part, kan gøre dette ved en ret i en medlemsstat, der er let tilgængelig (jf. i denne retning dom af 30.6.2022, Allianz Elementar Versicherung, C-652/20, EU:C:2022:514, præmis 50 og den deri nævnte retspraksis).

50 Selv om parterne i en forsikringsaftale, der dækker en »stor risiko«, i medfør af artikel 15, nr. 5), i forordning nr. 1215/2012, sammenholdt med artikel 16, nr. 5), heri, ved indgåelse af aftale kan fravige de kompetenceregler, der er fastsat i den nævnte afdeling 3, blev en sådan mulighed indført for at tage hensyn til det forhold, at parterne i en sådan forsikringsaftale står på lige fod (jf. i denne retning dom af 27.2.2020, Balta, C-803/18, EU:C:2020:123, præmis 39).

51 En særlig beskyttelse i forholdet mellem navnlig professionelle aktører inden for forsikringsbranchen er således ikke begrundet, idet ingen af parterne kan anses for at befinde sig i en svagere situation end modparterne (jf. i denne retning dom af 27.2.2020, Balta, C-803/18, EU:C:2020:123, præmis 45 og den deri nævnte retspraksis).

52 I den foreliggende sag forholder det sig anderledes for så vidt angår forsikringstagere såsom appellanterne i hovedsagen, der uden at handle som professionelle aktører har indgået en aftale om kaskoforsikring af et lystfartøj, der anvendes til private og rekreative formål og ikke i erhvervsmæssigt øjemed.

53 I denne henseende skal der ikke foretages en vurdering fra sag til sag af spørgsmålet om, hvorvidt en person kan anses for en »svag part«. Som Domstolen allerede har fremhævet, vil en sådan vurdering nemlig skabe en risiko for retsusikkerhed og være i modstrid med formålet med forordning nr. 1215/2012, der er anført i 15. betragtning til denne, hvorefter kompetencereglerne bør frembyde en høj grad af forudsigelighed (dom af 27.2.2020, Balta, C-803/18, EU:C:2020:123, præmis 42 og den deri nævnte retspraksis).

54 Den fortolkning, der er anført i nærværende doms præmis 44, hvorefter en aftale om kaskoforsikring af et lystfartøj, der ikke anvendes i erhvervsmæssigt øjemed, ikke er omfattet af artikel 15, nr. 5), i forordning nr. 1215/2012, er derfor i overensstemmelse med de formål, der forfølges med denne forordning, for så vidt som en særlig beskyttelse af forsikringstageren med hensyn til sådanne forsikringsaftaler er begrundet, og for så vidt som kompetencereglernes forudsigelighed er sikret.

55 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 15, nr. 5), i forordning nr. 1215/2012, sammenholdt med denne forordnings artikel 16, nr. 5), skal fortolkes således, at en aftale om kaskoforsikring af et lystfartøj, der ikke anvendes i erhvervsmæssigt øjemed, ikke er omfattet af denne artikel 15, nr. 5).

Sagsomkostninger

56 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Sjette Afdeling) for ret:

Artikel 15, nr. 5), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, sammenholdt med denne forordnings artikel 16, nr. 5),

skal fortolkes således, at

en aftale om kaskoforsikring af et lystfartøj, der ikke anvendes i erhvervsmæssigt øjemed, ikke er omfattet af denne artikel 15, nr. 5).

von Danwitz Kumin Ziemele

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 27. april 2023.

A. Calot Escobar
Justitssekretær

T. von Danwitz
Fungerende afdelingsformand